

7

Biotechnologie en Tuinbouw

Aan de orde is het **VSO Biotechnologie en Tuinbouw (27428, nr. 373)**.

De **voorzitter**:

Aan de orde is een VSO Biotechnologie en Tuinbouw. De eerste spreker is mevrouw Vestering van de Partij voor de Dieren.

Mevrouw **Vesting** (PvdD):

Dank u wel, voorzitter. Het is een goede zaak dat de teelt van genetisch gemanipuleerde gewassen in Europa aan strenge regels en beperkingen is gebonden. In Noord- en Zuid-Amerika is dat wel anders. Daar wordt onder andere genetische gemanipuleerde soja op grote schaal verbouwd voor voornamelijk veevoer. Het is natuurlijk al van de zotte om veevoer de halve wereld over te slepen, maar er is nóg een reden om deze genetisch gemanipuleerde soja niet te willen importeren. De soja is namelijk resistent gemaakt tegen drie schadelijke landbouwgiften. In Europa mogen deze genetisch gemanipuleerde gewassen niet geteeld worden, maar toch zet de EU haar grenzen wijd open voor de import ervan. Het milieu en de gezondheid van mensen en dieren hebben het nakijken, maar ook de boeren. Terwijl we onze boeren met de Nationale Eiwitstrategie stimuleren om lokaal eiwitgewassen voor veevoer te verbouwen, krijgen ze te maken met deze goedkope en schadelijke soja uit Amerika. En daar kunnen onze boeren natuurlijk niet tegenop concurreren. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Europese Unie de grenzen open heeft gesteld voor een nieuwe generatie genetisch gemanipuleerde soja;

overwegende dat deze soja genetisch tolerant is gemaakt tegen een cocktail van verschillende landbouwgiften, waardoor deze stoffen veel gebruikt zullen worden bij de teelt, met alle gevolgen voor het milieu en de gezondheid van dien;

constaterende dat de teelt van genetisch gemanipuleerde soja binnen de EU verboden is, waardoor Nederlandse boeren — die met de Nationale Eiwitstrategie gestimuleerd zouden moeten worden om zelf eiwitgewassen te verbouwen — geconfronteerd worden met een ongelijk speelveld;

verzoekt de regering zich sterk te maken voor een importverbod op genetisch gemanipuleerde soja,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Vestering.

Zij krijgt nr. 375 (27428).

Dank u wel. De tweede spreker is de heer Boswijk van het CDA. Gaat uw gang.

De heer **Boswijk** (CDA):

Dank u wel. Ik weet waar de verwarring in zat. Ik begon net over energie, en dan leg je natuurlijk heel snel de link met stroomhalsbanden.

Ik ben hier nog maar een paar dagen, maar ik heb inmiddels al een hele hoop mails uit de tuinbouwsector ontvangen, onder andere over de ODE-tarieven die zijn gestegen. Er zijn zelfs tuinders die eerder genomen duurzaamheidsmaatregelen terugdraaien en weer overgaan op gas, omdat de kosten voor hen anders te veel oplopen. Ik ben daarom ook blij dat het kabinet voor 2021 en 2022 25 miljoen per jaar heeft gereserveerd om deze problemen aan te pakken. Maar kan de minister ook aangeven wat de stand van zaken is van de uitwerking van deze compensatieregeling? En hoe lopen de gesprekken met de sector op dit moment? Wanneer kunnen deze bedrijven aanspraak maken op deze toegezegde middelen?

Voorzitter. Tijdens de schriftelijke ronde heeft het CDA aandacht gevraagd voor het versterken van het Europese kwekersrecht. Nederland heeft een enorme innovatieve veredelingssector, waarin bijna 12.000 mensen werken. Deze sector is goed voor meer dan 3 miljard euro aan export van zaden en jonge planten. Er is genoeg reden om deze sector goed te beschermen tegen illegale producten uit landen buiten Nederland. Daarom de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het kwekersrecht versterkt moet worden;

van mening dat de overheid en de veredelaars moeten kunnen optreden tegen illegale producten uit derde landen;

verzoekt de regering de handhaving en de wijziging van regelgeving, c.q. verbeteringen daarvoor, als prioriteit aan te merken bij de Europese Commissie en ondersteuning daarvoor te zoeken bij andere Europese lidstaten, en de Kamer over de voortgang voor 1 juli 2021 te rapporteren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Boswijk, Geurts, Bisschop, Grinwis, Van Campen en Van der Plas.

Zij krijgt nr. 376 (27428).

Dank u wel. We zijn hiermee gekomen aan het einde van de inbreng van de kant van de Kamer. Ik schors kort. Daarna gaan we luisteren naar de beantwoording door de minister.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

De voorzitter:

Ik geef het woord aan de minister.

Minister Schouten:

Ja, voorzitter. Eerst de motie van mevrouw Vestering. Het is waar dat wij juist bezig zijn om ervoor te zorgen dat we veel meer de eiwitstrategie, sowieso nationaal, maar ook Europees, volgen waardoor we veel minder afhankelijk worden van eiwitten die van ver komen. Daar sta ik voluit achter. We moeten ook zorgen dat we vanuit veel opzichten die eiwitten op ons eigen continent kunnen produceren. Daar zijn overigens vele mogelijkheden voor, iets waarvoor ik altijd pleit in Europa. Hier gaat het heel specifiek over het importverbod op genetisch gemanipuleerde soja. Ik ben niet helemaal degene die over importverboden gaat; dat zit echt bij de collega van Buitenlandse Handel, en hier is zelfs VWS ook nog bij betrokken. Maar ik zou het willen omdraaien en in ieder geval niet willen wachten tot we een importverbod hebben voordat we dit soort dingen kunnen doen. We draaien het juist om: nu al stappen zetten om ervoor te zorgen dat de eigen eiwitten aantrekkelijker worden en ze ook aantrekkelijker maken dan alles wat van ver komt. Op die manier zorgen we ervoor dat we een volwaardig alternatief kunnen krijgen. Vanuit dit licht bezien moet ik deze motie ontraden. Ik snap wel goed waar de motie vandaan komt. Overigens: het begrip "genetisch gemanipuleerde soja" is wat breed. Zoals mevrouw Vestering misschien weet, zijn er toch echt wel zaken die verbeterd kunnen worden, ook binnen Europa. Dan heb ik het bijvoorbeeld over de discussie over CRISPR-Cas, een techniek die wel kansrijk is en er juist voor zorgt dat je naar minder gewasbeschermingsmiddelen gaat. Mevrouw Bromet is al weg; ik mag dat woord van haar misschien niet gebruiken, maar ik doe dat wel. Ik denk dat hier nog verschillen leven tussen Partij voor de Dieren en mij over welke producten we het hebben. Wij zetten vol in op de eiwitstrategie zoals we die zelf hebben geformuleerd. In de heel grote discussie moet ik deze motie ontraden.

Mevrouw Vestering (PvdD):

Van de Partij voor de Dieren kunnen we het ook landbouwgif noemen. In afwezigheid van mevrouw Bromet is dat wat mij betreft een goed alternatief voor dat andere woord. Natuurlijk moeten we met elkaar inzetten op de plantaardige eiwittransitie, maar ik mis toch het gevoel bij de minister dat we de kweker bijstaan bij bijvoorbeeld de teelt van soja, die erg lastig op een goede manier voor elkaar is te krijgen in Nederland. De minister vindt dat oneerlijke concurrentie met illegale producten vanuit buiten de EU. Ik roep haar op naast die kwekers te gaan staan en zich op EU-niveau hard te maken om ervoor te zorgen dat dit niet geïmporteerd kan worden.

Minister Schouten:

Een product is niet illegaal als het op deze markt toegelaten wordt. Dat wordt neergelegd in verschillende eisen. Maar nogmaals, dat valt onder voedselveiligheid en dus onder VWS. Wij kijken daarbij ook naar de wetenschappelijke onderbouwing en of het producten zijn die je hier zou moeten willen hebben. Dit is een discussie die in de van-boer-tot-bordstrategie wordt gevoerd, ook met het Europees Parlement. Het begint dus op verschillende plekken. Maar

dat laat onverlet dat wijzelf moeten zorgen dat we onze eiwitstrategie op orde hebben en produceren.

De voorzitter:

Mevrouw Vestering, kort.

Mevrouw Vestering (PvdD):

Ja, inderdaad, heel kort. Dit product mag in Europa niet geteeld worden. Als het illegaal is: we mogen het hier niet maken.

Minister Schouten:

Dan gaan we weer een hele discussie voeren over wanneer iets wel of niet is toegelaten. Dat zit hem met name in de vraag rondom voedselveiligheid. Ik heb vaker met u discussie over gewasbeschermingsmiddelen die elders zijn toegestaan en hier niet. Dan gaat het ook over de residuen. Maar nogmaals, ik ga deze discussie hier niet helemaal overdoen. Het is wel een onderwerp dat ook in de discussie tussen het Europees Parlement, de Europese Raad en de Europese Commissie speelt in het kader van de van-boer-tot-bordstrategie.

De voorzitter:

De tweede motie.

Minister Schouten:

Dan de tweede motie. Daar kan ik kort over zijn: die kan ik oordeel Kamer geven. Ik heb nog wel een puntje: per 1 juli 2021 kan ik nog niet heel veel melden, omdat de evaluatie van het kwekersrecht gepland staat in 2022. Ik hoop dat ik wat meer tijd krijg van de heer Boswijk en de andere ondertekenaars om invulling te geven aan deze motie.

De voorzitter:

Ik zie hem instemmend knikken.

Minister Schouten:

Ja, dus oordeel Kamer.

De voorzitter:

Daarmee zijn we aan het eind gekomen van dit VSO. Ik dank de minister voor de beantwoording. Ik schors voor enkele ogenblikken. Maar ik zie dat de heer Boswijk nog een opmerking heeft. Excuus, ik rond te snel af.

De heer Boswijk (CDA):

Ik had nog een vraag over hoe het nu staat met de compensatieregeling.

Minister Schouten:

Ik moet even denken. Om eerlijk te zijn, heb ik daar niet een actueel antwoord op. Ik heb volgens mij onlangs nog een brief gestuurd naar de Kamer waarin ik heb aangegeven welke stappen wij nu aan het zetten zijn in het kader van die compensatieregeling. Maar ik moet dat heel erg uit mijn

hoofd doen. Wij zijn aan de ene kant bezig om het staatssteuntechnisch rond te krijgen met Europa. We kijken naar een regeling die het beste past bij waar we het voor bedoelen: de bedrijven. We zijn ook in nauw overleg met de sectoren over wat het beste past. Als de heer Boswijk het concreter wil, dan zal ik het echt nog even na moeten gaan, excuus.

De heer **Boswijk** (CDA):

In antwoord op vragen van de SGP staat dat de regering bezig is met een uitwerking van de regeling, maar dat is een vrij breed begrip. Ik begrijp dat u het antwoord nu niet heeft. Als we dat wat meer concreet zouden kunnen krijgen, graag.

Minister **Schouten**:

Ik begrijp hier net dat er een brief vanuit EZK komt. Die zijn hier de leidende partij, zeg maar. Die komt op korte termijn, is mij verteld. Zoals ik al zei, zijn wij ondertussen wel gewoon in gesprek met de sector.

De **voorzitter**:

Dank u wel.

De beraadslaging wordt gesloten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.